

Г. ФИЛИПОВ
НАГРАДАТА НА ЦАРЯ НА
ПТИЦИТЕ

chitanka.info

Имало едно време двама братя: Хон Бу и Нал Бу. Нал Бу бил много богат, а Хон Бу — много беден. Богатият брат нямал деца, а Хон Бу имал син и дъщеря. И често жената на бедния брат казвала:

— Нищо от това, че нямаме пари, затова пък нашите деца са добри.

Хон Бу бил толкова беден, че нямал даже чиби. Той си направил колиба от оризова слама и живеел в нея с децата и с жена си. За да не умрат от глад, Хон Бу и жена му правели сламени сандали и ги продавали. От всеки чифт сандали те печелели само по няколко дребни монети, та били принудени понякога да си лягат гладни.

Но веднъж се случило такава лошо лято, че оризът по нивите даже не поникнал. Свършила се в селото и оризовата слама, от която Хон Бу правел сандали.

Скоро в колибата на бедняка не останало нито зрънце ориз. Напразно гладните деца по цял ден искали да ядат. В колибата нямало дори съчки, за да запалят огън в огнището.

Заплакала жената на бедняка, като видяла, че децата й умират от глад.

Нещастният Хон Бу не можел да гледа сълзите на жена си и на децата си. Запътил се той една сутрин към града, да си търси някаква работа.

Тогаво разплаканата жена на Хон Бу казала на малкия си син:

— Иди при чичо си, кажи му, че умираме от глад и го помоли да ти даде назаем поне една мяра ориз. Ако се върнеш с празни ръце, значи твоят чичо има сърце на тигър.

Отишло момчето в дома на Нал Бу. Щом влязло в първия двор видяло много волове, угоени прасета, тлъсти кокошки, стада гъски и патици.

Не стигнало момчето до втория двор, а вече отгоре му се нахвърлили с ръмжене няколко свирепи кучета. Както изглежда, голямо било богатството на стопанина, щом той държал толкова много лоши кучета.

Една слугиня изскочила, като се разлаяли кучетата.

— Махай се! — извикала на момчето. — Какво търсиш тук, дрипльо?

— Аз съм племенникът на господин Нал Бу — казало момчето — и трябва непременно да го видя.

Слугинята завела момчето във вътрешния двор и то видяло чичо си.

Нал Бу седял на засенчена тераса и пушел с дълга лула. Когато богаташът забелязал своя дрипав и гладен племенник, извадил лулата от устата си и сърдито попитал:

— Кой си ти? Как се намери тук?

Момчето отговорило:

— Аз съм син на вашия брат. Моята майка и сестра ми умират от глад. Дайте ни малко ориз назаем.

Нал Бу изслушал молбата на момчето, усмихнал се и казал:

— Оризът ми е заключен в хамбара и не зная къде съм скрил ключа. Ако ти дам едно парче месо, кучетата ще се нахвърлят отгоре ти и ще те изпохапят. Ако ти дам кюспе, свинете ще започнат да квичат от завист и да тичат след тебе. Ако пък ти дам мяра трици, не ще имам с какво да храня кравите си. Ако ти дам шепа чумиза, кокошките от злоба ще престанат да носят яйца. Тъй че махай се по-скоро отгук и никога вече не се показвай пред очите ми.

Не му се връщало на момчето с празни ръце в къщи. Печално вървяло то и все мислело как да се сдобие поне с малко пари, за да нахрани майка си и сестра си. Изведнъж видяло, че насреща му иде един ловец. На гърба му се мятали убити зайци.

Ловецът спрял при момчето и казал:

— Лошият ястреб отмъкна всичките пилета от нашето село. Реших да го убия, но той хвърчи чак в облаците и моята стрела не може да стигне тоя злодей.

Момчето вдигнало глава и видяло, че високо в синьото небе се вие ястреб.

— Скрийте се зад тия храсти — казало момчето на ловеца, — а когато ястребът се спусне, гледайте непременно да го умерите, защото втори път не ще мога да го измамя.

Щом ловецът се скрил зад лещака, момчето се тръшнало на земята, опънало се и се престорило на умряло.

Лежало то неподвижно една, две, три минути, а ястребът все продължавал да се вие и да се вие над него. Навярно бил много стар и предпазлив. Дълго време ястребът гледал проснатото на земята момче, но най-после не се стърпял и започнал да се спуска надолу.

Щом ястребът кацнал на гърдите на момчето, изсвирила стрела и ястребът паднал мъртъв, с широко разперени криле.

— Благодаря ти — казал ловецът на момчето. — Ти си смело и умно момче. Без теб никога не бих могъл да убия този крадец. Вземи за награда сто ляна.

Зарадваното момче скрило парите и се затичало в къщи.

В колибата то видяло баща си. Хон Бу не успял да намери никаква работа в града и сега седял при огнището гладен и тъжен. Но когато син му сложил пред него парите, Хон Бу веднага се развеселил. Той отишъл на пазара в града, купил оризена слама и пак започнал да прави сандали за съседите си.

Дните минавали един след друг и незабелязано настъпила пролетта. А през пролетта долетели птиците и започнали да си вият гнезда. И двете ластовички си свили гнездо над самия вход на колибата на Хон Бу.

През лятото в ластовичето гнездо се появили птиченца. Те били винаги гладни. Щом съглеждали бедняка или децата му, птиченцата широко разтваряли човчици. И всеки път получавали няколко зрънца чумиза, а понякога и някое дъждовно червейче.

Скоро птиченцата почнали да се учат да хвърчат.

Веднъж, когато били кацнали на клончето на едно дърво, към тях пропъзляла голяма змия. Като видял това, Хон Бу извикал високо:

— Змия, змия! По-скоро бягайте!

Малките ластовички чули вика на бедняка и веднага прехвъркнали на съседната ела. Но едно от птиченцата, което още не можело добре да хвърчи, не могло да стигне до елата и паднало в тревата. Хон Бу вдигнал ластовичката и видял, че едното ѝ краче е счупено. Беднякът превързал крачето ѝ и поръчал на децата да хранят ластовичката всеки ден.

Когато дошла есента, ластовичката вече весело подскачала и хвърчала из колибата. И веднъж Хон Бу я занесъл в близката гора и я пуснал на свобода. Ластовичката леко трепнала с крилца, зачуруликала радостно и се изгубила в ясното небе. Тя отлетяла в царството на птиците, дето никога няма студ, дето няма лоши змии и дето живее мъдрият и справедлив цар на птиците.

Когато царят на птиците видял куцата ластовичка, много се зачудил:

— Аз царувам от триста години над птиците, но никога досега не съм виждал ластовички със сакати крачета.

Ластовичката разказала на царя какво се случило с нея и как я спасил и излекувал беднякът.

Царят изслушал разказа на ластовичката и казал:

— Няма нищо по-долно от неблагодарността. Вземи тази тиквена семчица. Напролет ще я занесеш на човека, който те е избавил.

Когато от морето задухал топлият пролетен вятър, ластовичката потеглила на далечен път към бреговете на Корея. Тя хвърчала два дни и на третия ден видяла познатата колиба. Кацнала на покрива на колибата и високо зачуруликала.

Хон Бу се събудил от веселото чуруликане, излязъл от колибата и веднага познал птичката. А ластовичката се приближила до бедняка, кацнала на рамото му и отворила човката си. В краката на бедняка паднала тиквена семчица.

Беднякът заровил семката в земята и само след три дни тя поникнала. От ден на ден стръкът се издигал все по-високо и по-високо. Една сутрин на него се появили три цвята, а още след няколко седмици цветовете се превърнали в малки тикви. Тиквите растели бързо, наливали се със сок и скоро станали за ядене.

Хон Бу поискал да ги откъсне, но жена му казала:

— Нека пораснат още. Тогава ще направим от тях големи съдове за вода и ще продадем тези съдове на богатите хора.

Хон Бу послушал жена си и скоро тиквите станали толкова големи, че било невъзможно да се разрежат с нож. Тогава беднякът взел един трион и разрязал първата тиква. Щом тиквата се разцепила на две половини, от нея изскочило едно прекрасно момче и сложило на земята пред краката на бедняка две шишета — едното златно, а другото сребърно. Момчето се поклонило и казало:

— Справедливият цар на птиците ти праща привет. Онзи, който пийне една глътка от златното шише, винаги ще бъде здрав, а пък който пийне една глътка от сребърното шише, винаги ще бъде млад. — Като казало това, момчето изчезнало.

Беднякът внесъл в колибата си подаръка на царя на птиците и започнал да разрязва втората тиква. Щом втората тиква се разцепила, от нея изскочили шестима работници. Всеки от тях държал в ръцете си

някакъв инструмент: първият имал брадва, вторият — трион, третият — длето, четвъртият — ренде, петият — лопата, шестият — лост.

Работниците веднага се заловили за работа и по-бързо, отколкото мисълта минава през ума на човека, построили дом с осем стаи, с две веранди и три двора.

Като свършили работата си, работниците се поклонили и изчезнали.

Когато Хон Бу се окопитил от смайването, казал на жена си и децата си:

— Сега да видим какво има в третата тиква. Добре ще бъде в нея да намерим поне малко ориз, защото нямаме за обяд нито зрънце.

И той почнал да разрязва третата тиква.

Когато двете половинки на третата тиква се разтворили, от нея с голям шум изскочили гъски, патици, фазани, кокошки, пуйки. Последни от тиквата изскочили три малки магаренца. Магаренцата били натоварени с чували, пълни със злато и сребро.

Доволно и щастливо заживели Хон Бу, неговата жена и децата му. Доволно и щастливо заживели и техните съседи, защото Хон Бу всекиму помагал. И колкото повече пари раздавал той на бедните, толкова повече ставало златото и среброто в чувалите му.

Стигнала до Нал Бу мълвата, че брат му раздава пари на бедните. Засмял се богаташът, не повярвал той на хорските думи:

— Отде има пари тоя просяк? Той няма даже слама за сандали! — И решил богаташът сам да провери дали брат му не е умрял от глад. Отишъл той у Хон Бу и не повярвал на очите си. На мястото на някогашната колиба видял дом с осем стаи, с две веранди и три двора.

В първия двор имало волове и коне, а във втория — кокошки, гъски, фазани, пуйки. В третия двор имало прекрасна градина. Какви ли плодове немало в нея! И ябълки, и праскови, и круши, и зарзали... и цветята пръскали такова благоухание, че миризмата им стигала чак до другия край на селото.

Приближил се Нал Бу до къщата и видял как брат му седи на верандата и играе на шах със сина си. Цялата веранда била постлана с тигрови кожи.

Богаташът едва не умрял от злоба. А Хон Бу видял брат си, посрещнал го и го завел на верандата. Дълго се сдържал Нал Бу, но най-после не се стърпял и попитал отде има това богатство беднякът.

А Хон Бу никога не лъжел. Той и сега нищо не скрил от брат си и му разказал как станало всичко. Щом се върнал вкъщи, богаташът веднага заповядал на слугинята да му донесе едно ластовиче гнездо.

Слугинята изпълнила заповедта на господаря си. Тя намерила под стряхата ластовиче гнездо. В него имало три птиченца. Рано сутринта, когато всички в къщи спели, Нал Бу извадил от гнездото птиченцата, двете от тях убил, а на третото счупил крачето и го внесъл в къщи.

Цяло лято богаташът лекувал горкото птиченце, а през есента го пуснал на свобода. Осакатеното птиченце отлетяло в царството на птиците. Когато царят на птиците видял куцата ластовица, той я попитал:

— Разправи ми кой те осакати. Защо куцаш?

Ластовичката му разказала всичко: как богаташът убил брат ѝ и сестра ѝ, как ѝ счупил крачето, а после я излекувал и я пуснал на свобода.

Царят на птиците изслушал печалния разказ на птичката и казал:

— Вземи тази тиквена семчица. Напролет ще я дадеш на човека, който ти счупи крачето.

Минали зимните месеци и дошла пролетта.

Веднъж, когато богаташът седял на верандата и пушел с дългата си лула, чул чуруликане на ластовичка. Нал Бу дръпнал настрана облепения с маслена хартия прозорец и веднага познал миналогодишната ластовичка.

Щом Нал Бу изтичал на двора, ластовичката разтворила човката си и на земята паднала една тиквена семчица. Богаташът грабнал семчицата и почнал да търси място, дето да я посее. Той се страхувал да не би да я откъснат. И Нал Бу решил да посее семчицата до самата си къща, за да бъде винаги близо до чудното растение.

Цяло лято богаташът не затварял очи — пазел своето съкровище. Той разкопавал земята около растението, поливал го с най-чиста вода, засенчвал го денем, за да го запази от горещите лъчи на слънцето, покривал го с рогозки през студените ветровити нощи.

Семчицата на птичия цар бързо поникнала и към есента нейните клончета покрили цялата къща на богаташа. Вместо три тиквата на Нал Бу завързала пет тикви. Горд и щастлив ходел наоколо богаташът.

А тиквите от ден на ден ставали все по-големи и по-големи. Скоро станали толкова големи, че къщата почнала да пращи под тяхната тежест. Нал Бу й жена му се видели принудени да се преместят в пристройката, дето пазели зърнените си храни. Богаташът и жена му не се отделяли нито крачка от вълшебните тикви. Нал Бу ги пазел през нощта, а жена му през деня. Отдавна трябвало да се откъснат тиквите, но Нал Бу смятал, че колкото по-големи станат, толкова повече съкровища ще се съберат в тях.

Най-после тиквите станали толкова големи, че строшили керемидения покрив на къщата, пробили тавана и паднали в стаите. Нал Бу се опитал да ги измъкне от къщата, но се оказало, че грамадните тикви не могат да минат през вратата. Принудили се да съборят една от стените, за да търкулнат тиквите на двора.

Нал Бу не съжалявал много, че останал без къща. Богаташът знаел какви съкровища са намерили в тиквите на брат му.

Когато тиквите били търкулнати от къщата на двора, Нал Бу заповядал да заключат портата, за да не му пречи никой, и почнал да разрязва първата тиква. Тиквата се оказала тъй голяма и твърда, че богаташът три пъти си почивал, додето я разреже. Когато двете половини се разтворили, от тиквата излезли десет въжеиграчи. Те веднага почнали да пеят и да играят. Нал Бу и жена му с удоволствие гледали това безплатно представление.

— Въжеиграчите се явиха, за да се порадват на нашето щастие — казал богаташът на жена си. — Но те ми омръзнаха вече. Искам час по-скоро да узная какви чудеса се крият в останалите тикви.

И той викнал на главния въжеиграч:

— Пръждосвай се оттука!

Главният въжеиграч не се обидил. Той се поклонил и казал:

— Ти наслади погледа си с нашите игри и слуха си с нашите песни. Плати ни десет хиляди ляна и ние ще се махнем.

Треперейки от злоба, богаташът напълнил една торба пари и въжеиграчите изчезнали.

Нал Бу се заловил да реже втората тиква. Той се надявал, че от втората тиква ще изскочат дялгери и ще му построят нова къща. Но от втората тиква излезли десет монаха с бръснати глави и веднага почнали да просят от Нал Бу милостиня.

Напразно богаташът ги пъдел от двора си. Известно е, че, монасите са най-алчните и най-дотегливи хора на света. И макар Нал Бу да бил голям скъперник, той се видял принуден да даде на монасите хиляда ляна, за да ги накара да си идат.

— Не скърби, жено! — казал той на жена си. — Сигурно в третата тиква ще намерим сребро и злато.

Но когато разрязал третата тиква, от нея излязла дълга процесия от платени оплаквачи на умрели. След оплаквачите вървели носачи. Те носели едно мъртво тяло. Оплаквачите тъй силно оплаквали умрелия, че съседите на богаташа почнали да тропат на портата му, за да разберат какво се е случило.

— Махайте се — завикал Нал Бу на оплаквачите.

— Кой ви е викал тук?

— Ние ще си идем само когато ни дадеш пари да погребем умрелия и да си купим траурни дрехи — отговорили оплакваните и завили още по-силно.

Нал Бу се уплашил, че този вик ще накара съседите да нахълтат в двора му. А как ще разреже той останалите тикви пред съседите си. Затова дал на оплакваните десет хиляди ляна.

От четвъртата тиква изскочили пет певици. Всяка от тях пеела различна песен. Първата запяла една песен за дванадесетте месеца, от които се състои годината; втората — за тридесетте дни, от които се състои месецът; третата — за часовете, от които се състои денят; Четвъртата — за смъртта на старата година; петата — за раждането на новата година. Когато спрели да пеят, певиците поискали от богаташа да им даде за труда всичките си запаси от зърнени храни.

— Аз вече раздадох всичките си пари, а сега вие искате да ме оставите и без храна! Махайте се отгук!

Но певиците не се помръднали от мястото си.

— Ти ще забогатееш пак, като отвориш петата тиква — казали те. — Ако не заповядаш на слугите си да натоварят всичките ти запаси на воловете и конете, които се намират в първия ти двор, ние ще пеем до разсъмване.

Ще не ще, богаташът трябвало да се раздели със своите зърнени храни. Слугите бързо натоварили чувалите на каруци и след няколко минути богаташът нямал нито един чувал храна, нито волове, ни крави, ни коне.

Разтреперан от алчност и нетърпение, Нал Бу почнал да разрязва петата тиква. Тя била най-голямата и най-твърдата тиква. Слънцето отдавна вече се скрило зад планината, мръкнало се, а богаташът все режел и режел. Но най-после тиквата се пукнала. И изведнъж от нея изскочил стихиен вятър и страхотен пламък. Вятърът съборил къщата, а пламъкът я превърнал в грамадна клада.

Напразно Нал Бу и жена му викали съседите си да им помогнат.

Никой не им помогнал, защото и те никога на никого не били направили никакво добро.

И когато Нал Бу видял, че пламнал и неговият сандък, в който пазел златото си, той не се стърпял и се хвърлил в огъня.

Така загинал жестокият богаташ.

И никой от селото не го съжалил. Пък и ние не ще плачем за него.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.